

3. Η βασιλεία του Μιχαήλ Γ' και η αυγή της νέας εποχής

α. Έναρξη της νέας εποχής.

1. Επί Μιχαήλ Γ' (842-867) αρχίζει η ανάπτυξη της δύναμης του Βυζαντίου και επί Μακεδονικής Δυναστείας (867-1025) κορυφώνεται.
2. Ο τερματισμός της εικονομαχίας το 843 οδήγησε σε :
 - α. βελτίωση της άμυνας.
 - β. έργα πολιτισμού
3. Σημαντικό πρόσωπο στη διοίκηση ήταν ο καίσαρ Βάρδας.



Η Σχολή της Μαгнаύρας



▲ Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ' ανάμεσα σε δασκάλους και φοιτητές του Πανεπιστημίου

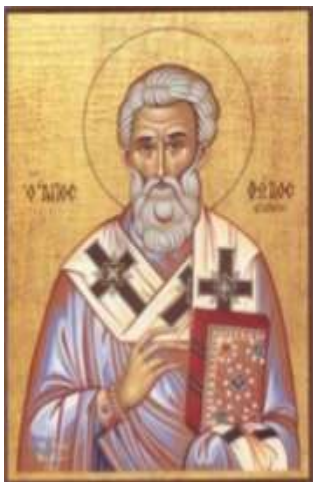
β. Ίδρυση της Σχολής της Μαгнаύρας

1. Ίδρύθηκε με πρωτοβουλία του Βάρδα.
2. Η ίδρυσή της υπήρξε κορυφαίο εκπαιδευτικό γεγονός.
3. Διευθυντής της ο Λέων ο Φιλόσοφος ή Μαθηματικός, ο οποίος προσκλήθηκε να διδάξει στο πανεπιστήμιο της Βαγδάτης αλλά αρνήθηκε.
4. Περιλάμβανε τέσσερις σχολές: Φιλοσοφίας, Γεωμετρίας, Αστρονομίας, Γραμματικής.
5. Προετοίμασε την αναβίωση των αρχαίων γραμμάτων στα χρόνια του Κωνσταντίνου Πορφυρογέννητου.

Αναζητώ, συλλέγω,
μελετώ,
αντιγράφω χειρόγραφα
με έργα της αρχαίας
γραμματείας.



◀ Ο Προφήτης Έσδρας. Χαρακτηριστική σκηνή εργασίας βυζαντινού λογίου. Μικρογραφία χειρογράφου της Δαυρεντιανής Βιβλιοθήκης της Φλωρεντίας



γ. Ενδιαφέρον για τους κλασικούς

1. Οι λόγιοι αναζητούν, συλλέγουν, μελετούν και αντιγράφουν χειρόγραφα της αρχαίας γραμματείας.
2. **Ο Πατριάρχης Φώτιος** ήταν ο πιο αξιόλογος λόγιος της εποχής και ως πατριάρχης συνέβαλε στον εκχριστιανισμό των Σλάβων. Έγραψε:
 - Τη Μυριόβιβλο (τριακόσια φιλολογικά δοκίμια για έργα ελάχιστα γνωστά στους σύγχρονους του)
 - Ένα λεξικό
 - Ομιλίες
 - Θεολογικά έργα

δ. Αραβικοί πόλεμοι και επική ποίηση

1. Ως τα μέσα του 9^{ου} αιώνα το Βυζάντιο ήταν σε θέση άμυνας και οι Άραβες λεηλατούσαν τις μικρασιατικές επαρχίες.
2. Αποκορύφωμα ήταν η άλωση του Αμορίου του ισχυρότερου φρουρίου της Μικράς Ασίας (838).
3. Ο αυτοκράτορας Θεόφιλος προσπάθησε να κινητοποιήσει τους Χριστιανούς κατά του Ισλάμ.
4. Η βυζαντινή αντεπίθεση άρχισε, ο βυζαντινός στρατός πέρασε τον Ευφράτη και νίκησε τον εμίρη της Μελιτινής (863).
5. Ο αγώνας κατά των Αράβων τροφοδότησε τη βυζαντινή επική ποίηση, τα ακριτικά τραγούδια, τα οποία:
 - εξυμνούν τους αγώνες των ακριτών, των στρατιωτών που προστάτευαν τα ανατολικά σύνορα της αυτοκρατορίας (κυρίως του Διγενή Ακρίτα-Αρμούρη).
 - ψάλλονταν από περιπλανώμενους τραγουδιστές στις επαρχίες της Μ. Ασίας.
 - είναι το εξοχότερο δείγμα της δημόδους ή λαϊκότροπης λογοτεχνίας του Βυζαντίου.



Αναπαράσταση του Βυζαντινού Αμορίου με βάση τις ανασκαφές

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποια περίοδο σημειώνεται η ανάπτυξη και η αποκορύφωση της δύναμης του Βυζαντίου;
2. Ποιο γεγονός επέτρεψε στην βυζαντινή κυβέρνηση να ασχοληθεί με την άμυνα και τον πολιτισμό;
3. Ποιος καίσαρας είναι ονομαστός για τη διεύθυνση των κρατικών υποθέσεων;
4. Ποιος επανίδρυσε τη σχολή της Μαγναύρας; Ποιος ανέλαβε τη διεύθυνση της σχολής; Ποια μαθήματα διδάσκονταν;
5. Πότε σημειώθηκε η αναβίωση των αρχαίων γραμμάτων; Τι σημαίνει ο όρος αναβίωση των αρχαίων γραμμάτων;
6. Ποιος ήταν ο πιο αξιόλογος λόγιος;
7. Τι γνωρίζουμε για τη **Μυριόβιβλο** του Φώτιου; Ποια άλλα έργα έγραψε ο Φώτιος;
8. Ποια είναι η σχέση του Βυζαντίου με τους Άραβες; Πώς γεννήθηκαν τα ακριτικά τραγούδια;
9. Ήταν διαδεδομένα στην εποχή τους;